

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

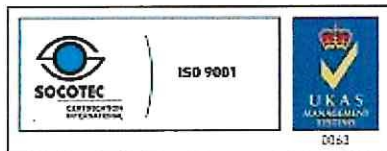
I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА м. МАРТ 2020 г.

1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец март е 1 520 млн. м³. Стойността му е със 126% по-голяма от стойността за предходния месец и с 44% по-голяма от стойността за месец март 2019 г.

През изминалия месец средномесечните водни количества на по-голяма част от наблюдаваните реки са по-големи от тези за месец февруари. С водни количества по-малки от средномесечните за февруари са реките Голяма Камчия, Айтоска, Ропотамо и Сазлийка.

В Дунавския водосборен басейн обемът на речния отток за месец март е 643 млн. м³, което е с 98% повече от предходния месец и с 54% повече от този за месец март 2019 година. В периода 3-5 март, в резултат на валежи по-съществено се повишиха нивата на реките Искър при с. Ребърково (с до 73 см), Осъм при с. Изгрев (с до 93 см) и Янтра при гр. Габрово (с до 59 см). Значителни повишения на речните нива в басейна, също в резултат на валежи са регистрирани и в периода 7-10 март - с до 71 см на р. Нишава при с. Калотина, с до 52 см на р. Огоста при с. Бутан, с 84 до 126 см по основното течение на р. Вит и с до 83 см на р. Бели Вит при гр. Тетевен, с 89 до 107 см по основното течение на р. Искър и с до 86 см на р. Малки Искър при с. Своде, със 121 см (при гр. Ловеч) до 444 см (при с. Изгрев) по основното течение на р. Осъм и с до 98 см на р. Бели Осъм при гр. Троян, с до 94 см на р. Янтра при гр. Габрово и с до 124 см на р. Росица при гр. Севлиево. В периода 26-29 март, в резултат на валежи и снеготопене по-съществени повишения на речните нива са отчетени към крайните станции на реките Осъм (с до 72 см при с. Изгрев) и Янтра (с до 74 см при с. Каранци), както и на р. Джулюница (с до 61 см при с. Джулюница). През изминалия месец водните нива във

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

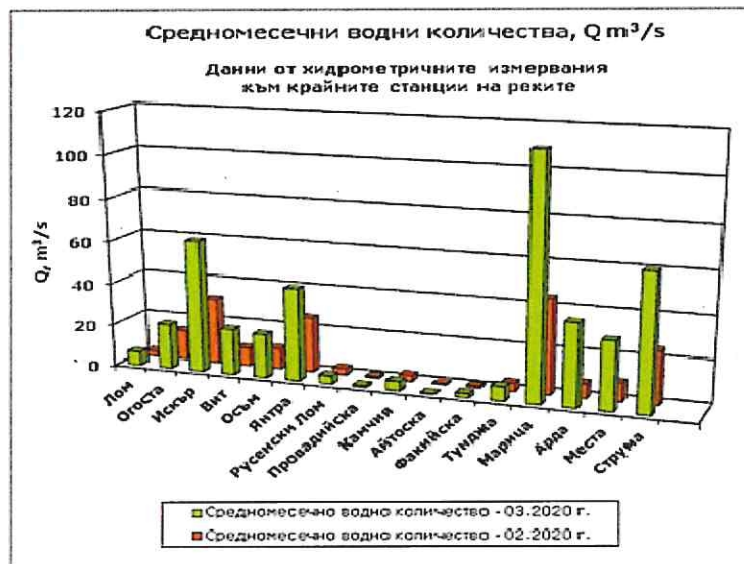

водосборите на реките Лом и Русенски Лом останаха без съществено изменение при регистрирани денонощни изменения съответно от -7 см до +24 см и от -10 см до +18 см. През месец март реките Вит, Осъм и Росица са със средномесечни водни количества над месечните норми.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец март е 60 млн. м³ - с 51 % повече спрямо предходния месец и с 13% повече от обема за март 2019 година. В резултат на валежи, в периода 24-25 март значително се повишиха нивата на южните черноморски реки - с до 170 см на р. Факийска при с. Зидарово, с до 92 см на р. Ропотамо при с. Веселие и с до 84 см на р. Велека при с. Граматиково. При северночерноморските реки по-съществено повишение беше регистрирано в периода 27-29 март на р. Луда Камчия - с до 51 см при с. Берово. Без съществени изменения на водните нива през март останаха реките Провадийска (от -7 см до +9 см), Врана (±8 см), Голяма Камчия (от -9 см до +21 см) и Айтоска (от -1 см до +3 см).

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец март е 551 млн. м³, което е със 150% повече от предходния месец и с 35% повече от месец март 2019 година. През първата декада на месеца, в резултат на валежи значително се повишиха водните нива във водосбора на р. Арда: в периода 3-5 март от 115 см до 251 см по основното течение на р. Арда, от 88 см до 130 см по основното течение на р. Върбица, с до 218 см на р. Елховска при гр. Рудозем; в периода 7-10 март от 80 см до 114 см по основното течение на р. Арда и с до 77 см на р. Елховска при гр. Рудозем. Във водосбора на р. Марица по-значителни бяха повишенията през първата половина на март: в периода 3-5 март с до 73 см на р. Чепеларска и с до 63 см на р. Юговска; в периода 7-11 март в средното течение на р. Марица - с до 97 см при гр. Първомай, от 51 см до 98 см по основното течение на р. Тополница, с до 78 см на р. Девинска, с до 80 см на р. Стряма. През нощта на 8 срещу 9 март, в резултат на валежи р. Пиздица (приток на Стара река) излиза от коритото си и залива пътя Пещера-Брацигово, земеделски земи и постройки. В резултат на валежи в комбинация със снеготопене, в периода 22-25 март бяха регистрирани по-съществени повишения основно във водосбора на р. Марица – с до 55 см на р. Луда Яна при с. Росен и с до 59 см на р. Марица при Димитровград. Във водосбора на р. Тунджа по-съществени повишения на водните нива бяха отчетени през първото десетдневие на месеца: за периода 3-5 март с до 42 см на р. Беленска при г. Чумерна и с до 46 см на р. Тунджа при гр. Павел баня; за периода 7-10 март с до 51 см на р. Тунджа при гр. Павел баня. През март реките Тунджа при гр. Павел баня, Въча, Чепеларска и Арда по основното течение са били със средномесечни водни количества над месечните норми.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец март е 266 млн. м³ - с 203% повече от февруари и с 51% повече спрямо март 2019 година. По-значителни повишения на речните нива, в резултат на валежи, бяха регистрирани в периода 7-10 март, както следва: в основното течение на р. Места – с до 74 см при местността Момина кула и с до 206 см при гр. Хаджидимово, в долното течение на р. Струма – с до 102 см при Кресненско ханче и с до 114 см при с. Марино поле, с до 79 см на р. Градевска при с. Градево, с до 64 см на р. Струмешница при с. Струмешница. През март единствено р. Соголянска Бистрица при с. Гърляно е била със средномесечно водно количество над съответната месечната норма.

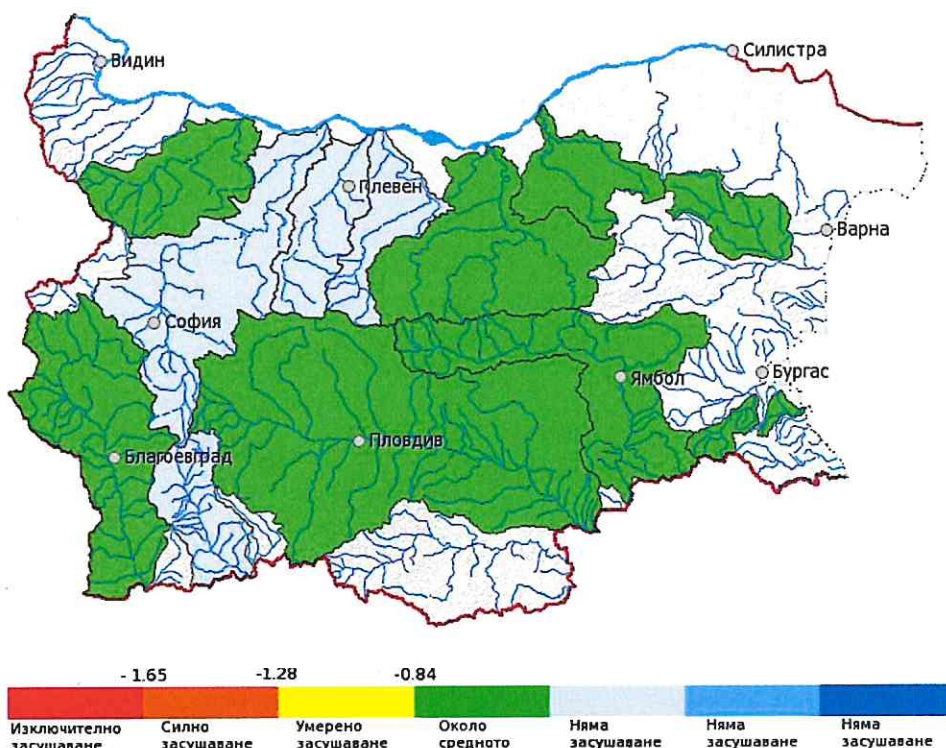
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец март на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с между 20% и 32% под месечните норми и са със стойности по-високи спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ SRI

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец март 2020 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Янтра, Русенски Лом, Провадийска, Факийска, Ропотамо, Марица и Тунджа и Струма;
- във всички други поречия на страната няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. МАРТ 2020 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им.

Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 март 2020 г. е 3 979,4 млн. м³ и представлява 61,5% от сумата на общите им обеми. В края на месец февруари 2019 г. този процент е бил 61,9%. *Сумарният завирен обем към 31 март 2020 г. е с 0,4% по-малък от обема към 31 март 2019 г. и с 5,5% по-голям спрямо обема към 29 февруари 2020 г.*

През месец март прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира.

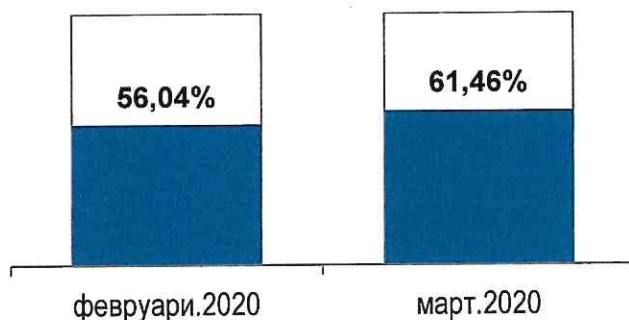
В края на месеца със 100% запълване е яз. „Боровица“, със запълване над 90% е яз. „Пчелина“ и яз. „Кричим“.

Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 28.02.2020 - 31.03.2020 г. наличният
завирен обем в язовирите се е увеличил с
342,3 млн.м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец март, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 66,6% от общия им обем;
- за напояване – 42,6% от общия им обем;
- за енергетика – 74,6% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири за изминалите три месеца на 2020 година, може да се направи следната приблизителна оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Сопот“, „Христо Смирненски“, „Ясна поляна“, „Белмекен“, „Чаира“, „Голям Беглик“, „Широка поляна“, „Въча“, „Тракиец“, „Пчелина“ и „Дяково“.
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Огоста“, „Среченска бара“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Доспат“, „Боровица“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“ и „Студена“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Ахелой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Малко Шарково“, „Асеновец“, „Тополница“ и „Батак“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 март 2020 г. е 999,3 млн. м³, което представлява 66,6% от общия им обем и е с 3% по-голям от обема към 29 февруари 2020 г. и е с 7,3% по-малък спрямо обема към 31 март 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър” – 71,5%, яз. „Бели Искър” – 42,2%, яз. „Среченска бара” – 99,6%, яз. „Христо Смирненски” – 87,8%, яз. „Йовковци” – 81,7%, яз. „Тича” – 52,3%, яз. „Камчия” – 67,2%, яз. „Ясна поляна” – 82,2%, яз. „Асеновец” – 35,6%, яз. „Боровица” – 100%, яз. „Студена” – 36,2% и яз. „Дяково” – 45,8%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец март хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. МАРТ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите, с процент на запълване под 50%, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

- Предвид все още ниския обем на язовир „Студена“ и продължаващия воден режим за питейно-битово водоснабдяване на гр. Перник и населени места в района, с месечния график за м. март са отпуснати заявените от ВиК дружеството водни обеми в размер на 0,804 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване. Изцяло е ограничено водоподаването от язовира за производство на електроенергия, промишленост и екологични нужди.

Във връзка с Решение на Министерски съвет от 23.03.2020 г., с което се дава възможност за срок от 6 месеца, „Софийска вода“ АД да предоставя водни количества на „Водоснабдяване и канализация“ ООД — Перник, чрез новоизградения водопровод от с. Мало Бучино, свързан с водоснабдителната система на „Софийска вода“ АД за осигуряване на аварийно водоснабдяване на град Перник и прилежащите населени места и предвид кризисната ситуация с COVID-19 е изменен месечния график за месец март в частта му за язовир „Бели Искър“, яз. „Студена“ и яз. „Белмекен“ като са отпуснати допълнително общо 0,298 млн.м³ води за питейно-битово водоснабдяване на гр. Перник, съответно - 0,208 млн.м³ от яз. „Бели Искър“, прехвърлени от водосбора на яз. „Белмекен“ чрез деривации „Манастирска“ и „Грънчар“ и 0,090 млн. м³ от яз. „Студена“.

- Предвид ниския обем в язовир „Асеновец“ с месечния график са отпуснати водни обеми в размер на 0,500 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване. „Водоснабдяване и канализация“ ООД Сливен, изпълнява направените от МОСВ указания за ползване на алтернативни източници за осигуряване на необходимите количества за питейно-битови нужди, в следствие на което се наблюдава увеличение на общия обем в язовира.

- Предвид ниския обем на язовир „Дяково“ и реално постъпващия незначителен приток към язовира, не е разрешено ползване на водни обеми за промишлени цели и електропроизводство. С месечния график са разрешени водни обеми за осигуряване на питейно-битово водоснабдяване от „ВиК Дупница“ ЕООД, и от „Кюстендилска вода“ ЕООД, за питейно-битово водоснабдяване на „ТЕЦ Бобов дол“ и за допълване на противопожарната система на „Балканфарма-Дупница“ АД. С изменение на месечния график са отпуснати водни количества от яз. „Дяково“ в размер на 0,158 млн. м³ за осигуряване на питейно-битовото водоснабдяване на работещите в предприятие „Ай Ви Пи Комършъл“ и за пожарогасене. Във връзка с предприетите мерки язовира повишава нивото си и в края на месец март е с процент на запълване

- Предвид високия санитарен минимум на язовир „Тича“, с цел гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване, с месечния график са отпуснати водни обеми в размер на 3,320 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване на градовете Шумен, Велики Преслав и Търговище, и за осигуряване на минимално допустим отток в реката след язовира. Не са разрешени водни маси за производство на електроенергия.

С условията при които се утвърждава месечния график, отново е указано на ВиК дружествата, чрез компетентните институции, да потърсят възможности за стартиране на програма от мерки за включване на нови и рехабилитация на стари водоизточници за алтернативно водоснабдяване, както и за намаляване на загубите по мрежата, с цел акумулиране на води в язовира за гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване и предстоящия напоителен сезон.

- Предвид ниския обем на язовир „Ястребино“ (към 31.03.2020 г. - с процент на запълване 31,59%), са отпуснати единствено водни обеми в размер на 0,025 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване на гр. Антоново.

- Във връзка с увеличения притока към язовирите и прогноза за предстоящи валежи, с цел освобождаване на обем за поемане на очаквания приток, е изменен месечния график, като към условията, при които се утвърждава графика за месец март 2020 г. е добавено условието: „В зависимост от изменението на хидрометеорологичната

обстановка, при необходимост, да се използват всички облекчителни съоръжения, с цел защита от вредното въздействие на водите“.

- Във връзка с повишаване на нивото на яз. „Христо Смирненски“, с цел освобождаване на обем за поемане на очакван приток, с изменение на месечния график са разрешени за използване водни обеми в размер на 0,970 млн. м³ за производство на електроенергия.

- С изменение на месечния график за месец март са отпуснати допълнително 0,043 млн. м³ вода от яз. „Батак“, на „Напоителни системи“ ЕАД, за обекти със селскостопанско значение – животновъдство.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществената от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец март е констатирано следното:

- Установено е изпускане на водни обеми за екологични нужди над 9,5 пъти повече от разрешените с месечния график на яз. „Домлян“ и над 2 пъти повече от разрешените с месечния график на яз. „Пясъчник“ за месец март. За констатираните нарушения следва да бъдат наложени административно-наказателни мерки.

- Установено е ползване на водни обеми от яз. „Студена“ в нарушение на месечния график от „Стомана Индъстри“ АД.

Предприети административно-наказателни действия за констатирани нарушения от предходни месеци:

През месец март в изпълнение на задълженията произтичащи от Закона за водите, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, в следствие на извършената контролна дейност по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири в предходните месеци, предприема следните административно-наказателни мерки:

- съставени са 2 броя АУАН на „Делектра“ ЕООД за ползване на водни обеми от яз. „Дяково“ за производство на електроенергия в нарушение на месечния график за месец декември 2019 г. и м. януари 2020 г;

- съставен е АУАН на „Аква пауар груп“ ООД за ползване на водни обеми от яз. „Дяково“ за производство на електроенергия в нарушение на месечния график за месец декември 2019 г.

- съставени са 2 броя АУАН на „Топлофикация Перник“ АД за ползване на водни обеми от яз. „Студена“ в отклонение на режимния график за м. декември 2019 г. и м. януари 2020 г;

- съставен е АУАН на „Стомана Индъстри“ АД за ползване на водни обеми от яз. „Студена“ в нарушение на режимния график;

- издадени са 7 броя Наказателни постановления на ВиК ООД гр. Перник, за установени нарушения на разпоредбите на ЗВ през месец януари 2020.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

